

GAZETA TRANSILVANIEI

PROPRIETARĂ: ASOCIAȚIUNEA „ASTRA” BRASOV

Apare de două ori pe săptămână prin îngrijirea
unui comitet de redacție.

Atelierele tipografiei „Astra” Tf. 1102.
Pagini 4-6-8 Lei 2.

STEAG RIDICAT LA.

1838

GILBARIȚIU ȘI SFINȚIT DE LUPTLE PURTATE SUB CUTELE LUI
DE ATĂȚIA URMAȘI. ÎN FRUNTE CU MUREȘENII

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BRASOV

B-dul REGELE FERDINAND Nr. 12 Tf. 1513

Abonamentul anual lei 200 Autorității și Societății lei 500.
Anunțuri și reclame după tarif.

Nr. 89

27 Noiembrie 1941

Anul 104

Ca să nu greșim

de V. Branisce

De zile și săptămâni se întorc la
vatră cei ce au spălat prin eroism și su-
ferință palma nemeritat svârlită pe o-
brazul îndurerat al Țării.

Se întorc ostașii, după ce-au elibe-
rat pământul sfânt al Basarabiei și-au
isgonit depărte balaurul blestemat, ce a-
menința așezările noastre și voia să ne
răpească comoara de simțire și gândire,
moștenite din strămoși.

Eroii din luptele dela Cornești, Ți-
ganca, Vigoda, Dalnik, Câmpia Alexan-
drowska s'au întors la vechile îndelet-
niciri. In locul granatei și-a pusții mitra-
liere ei mănuesc iarăși lopata și sapa.

Se mai întorc acasă, cu fața supță
de suferință, răniții de abia sculați de
pe paturi albe de spitale. Se regăsesc
camarazi. Dar ochii lor stăruie licăritori,
pierduți în zare. Privirea lor, pironită în
depărtaie, vede siluete de camarazi pră-
bușindu-se în clocotul luptei, vede mor-
minte proaspete, înșiruite la margine de
drum; în auz le stăruie vaietul morții,
pornit din mii de piepturi sbuciumate și
chiotul biruinței plătite cu cel mai scump
sacrificiu.

Să băgăm de seamă! In rândurile
noastre se înșirue tot ce neamul a dat
mai bun, mai curat, ostașii din luptele
reîntregirii.

Prin apropierea lor moartea a trec-
ut de nenumărate ori. Cu toții i-au auzit
fălfărea sinistră. Cu toții au stat neclin-
tit la datorie, gata de supremul sa-
crificiu.

De aceea, întorși acasă ei poartă
în suflete cel mai curat entuziasm, cea
mai deplină dăruire, integrarea lor desă-
vârșită în interesele superioare ale nea-
mului, cu orice preț, cu ori ce jertfă. Și
această dăruire a lor nu va întârzia
să-și aducă roadele în viața internă a
Țării, așa cum s'a făcut simțită pe in-
depărtaiele câmpii de bătălie.

Dar strădania lor să nu rămână
izolată. Ea trebuie susținută, încurajată
de toată suflarea românească. Numai
când fiecare, dela locul unde se găsește,
le va urma pilda luminoasă, se va pro-
duce acea consolidare internă, de care
are Țara nevoie în clipele epice prin
care trecem.

Nu cumva cei întorși acasă după
atâta idealism irosit să se lovească la
tot pasul de jefuitori ai bogăției națio-
nale, de speculanți ordinari a căror su-
premă ținută este agonisirea de averi ne-
cinstite, abuzând de greaua conjunctură
economică în care ne găsim. Pentru de-
mascarea acestora să dăm un concurs
neprecupețit oficialității noastre.

**FRATE ARDELENE,
Imprumutul se numește al
REÎNTREGIRII**

**Ajută, cu banul tău, să ne
facem țara cum a fost!**

Piedecile noului drum

de I. Bozdog

Conducătorul Statului va trece în
curând la o nouă organizare a vieții de
stat, iar d-l vicepreședinte a Cons. de
Miniștri, în discursul rostit la deschi-
derea Univesității din București a pre-
liminat principiile de bază ale noi o-
rânduiri.

Nu am intenția să discut doctrina
elitelor neamului, nici principiile de
pregătire ale elementelor necesare in-
cadrării preconizate, formând aceasta
preocuparea factorilor conducători.

Totuși, în aceste vremuri de grea
și istorică răspundere pentru orice ce-
tățean al țării, când toți ne dăm seama
de gravitatea urmărilor greșelilor din
trecut, și când orice patriot conștient
trebuie să facă maximul de bine pentru
înconjurarea greșelilor și pentru ca ele
să nu se mai poată repeta, credem că
e timpul și locul să mărturisim aici
unele gânduri, care sunt ale multimilor.
Cele mai bune intențiuni încă se pot
frânge de anumite năravuri și stări
adânc înrădăcinate în concepția noas-
tră românească.

O mare parte a ispășirilor de as-
tăzi își are rădăcina în superficiala a-
legere și încadrare a aparatului nostru
administrativ din toate domeniile vieții
publice. Nu s'au observat criteriile de se-
lecționare, ci s'a continuat cu sistemul
protecționismului și angajărilor, după
orice alte interese decât cele ale sluj-
bei publice. Cei care n'au avut sfinți la
Ierusalim au rămas, sau cu totul pe
din afară, sau au fost angajați și înca-
drați nedrept și jignitor.

O protejire, aparent justă și logică,
a drepturilor câștigate, a constituit apoi
racila, care a împiedecat în interiorul
serviciilor elanul creator și a ținut pe

dinafară elemente capabile, care s'au
pulverizat, sau au apucat căi greșite
devenind piedeci puternice și element
de desagregare.

Tot atât de mare greșală a fost
și insuficiența salarizării funcționarilor
de dragul unor vorbe lipsite de sens
practic la noi, ca *echilbru bugetar*, *bu-
gete reale* etc. care s'au realizat pe
hârtie, dar în realitate au cauzat pa-
gube imense prin defectuoasa funcțio-
nare a aparatului de stat, ai cărui func-
ționari au fost împinși aproape oficial
spre drumurile câștigurilor laterale.

Principiile enunțate ca bază a
noii vieți de stat, ne fac să credem, că
de data aceasta se va căuta într'adevăr
numai valoarea personală și munca
prestată pentru ca să fie pus cineva
la treabă.

Nu se va găsi nimeni să nu a-
probe aceste măsuri, căci vrednicia
și viabilitatea țărilor se judecă, pe lângă
țaria ostășească, după gradul de civili-
zație, ordine și corectitudine care se
oglindește în chip palpabil în aparatul
funcționaresc.

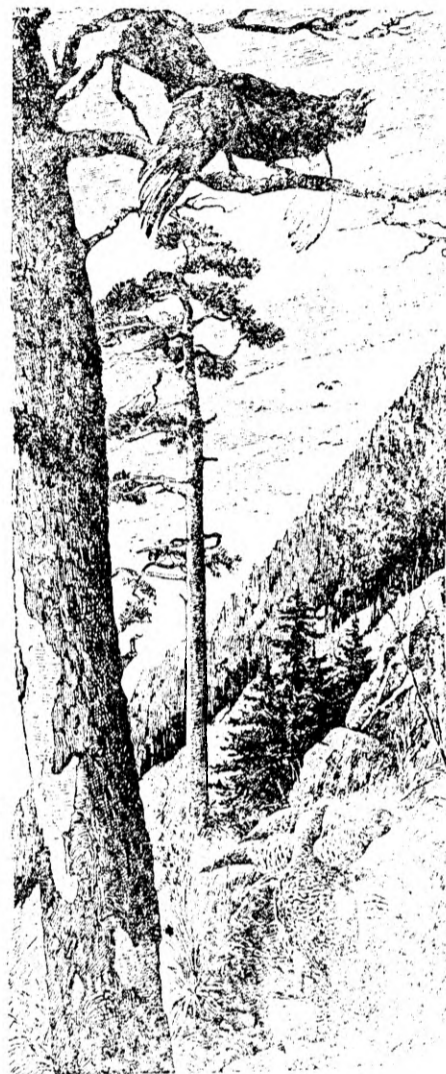
Pentru realizarea acestui frumos
și util program guvernul are nevoie și
de cuvântul sincer și întreg al presei,
căreia trebuie să-i pretindă această in-
formare, iar în caz de greșită atitudine
să-i aplice cele mai severe sancțiuni.

Pe această cale de informație cin-
stită trebuie pășit la curățirea terenului
de toate fosilele și racilele,

În felul acesta nu se vor putea
repetă în viitor cazuri, ca cel petrecut

Continuare în pagina 3-a

Cocoș de munte

FRATE ARDELENE,

Imprumutul se numește al

REÎNTREGIRII

Ajută, cu banul tău, să ne

facem țara cum a fost!

vituri, a bărbaților, se organizează și
lucrează cealaltă armată care dă mân-
gâieri, a femeilor. Regina Maria ne-a
rămas tuturor mai aproape în uniforma
albă de soră de caritate a Crucii Roșii,
decât în uniforma colorată și plină de
nasturi și de găitane a regimentului ei
de roșiori. O vedem mereu aplecată
peste un pat de suferință, în salonul
unui spital de campanie. Citește veșnic
unui rănit dintr'o carte de aur.

Femeile, cu simțul lor gospodăresc,
și-au dat dela început seama că pe
lângă bunăvoințele care aleargă bucu-
roase și gata de jertfă, la întâiul sem-
nal, mai e nevoie de ceva. Bunăvoința
poate fi stângace și obosește. Ea tre-
buie să fie pusă în măsură să se bi-
zuie pe niște ajutoare pregătite din
vreme și care să facă parte din tehnica
samariteană, putând fi și ea învățată
ca orice altă tehnică. Așa s'a făcut
școala surorilor de caritate, cu disci-
plina ei, după rosturile pe care avea
să le îplinească, jumătate călugăreas-
că și jumătate militară. Aceste îngriji-

FOILETONUL
„GAZETEI TRANSILVANIEI”

SAMARITENELE

de Emanoil Bucuța

În secolul al XIX-lea, care în lite-
ratură poate fi numit secolul romanului,
o cărticică ieșită la Geneva în anul
1862 ține în cumpănă prin răsnet și
urmări bibliotecile întregi semnate de
cele mai mari nume ale tuturor popoa-
relor, Balzac, Manzoni, Edgar Poe,
Dickens, Björnson, Tolstoi. E vorba de
Amintirea dela Solferino a lui Henri Du-
nant, unde se vedeau grozăviile unui
câmp de luptă și datoria față de răniți
a cuiva în afară de armatele încăierate,
a cuiva care se uita cu ochii plânși la
vărsarea de sânge și se simțea dator
să fie de față și să ajute. Din acea
cărticică a ieșit Crucea Roșie, un nou
Stat al iubirii de oameni, cu steagul
lui alb cu crucea roșie cusută la mijloc.

Unde fălfăie el, ura tace. În timpul ma-
relui războiu, milioane de oameni au
fost scăpați de formațiile de medici, de
brancardieri și de surori de caritate sau
de voluntari dela birourile de correspon-
dență, de scrisori și de combaterea
molimilor și a foametei. Nansen a lu-
crat înăluntru Crucii Roșii și a dat pa-
șapoarte ca un șef de Stat, cu putere
și astăzi. Știu și în România destui
oameni rămași fără țară, veniți mai cu
seamă de peste Nistru, și care trăiesc
și acum printre noi, dupăce marele ex-
plorator nu mai este, cu pașaport Nan-
sen. Din nou steagurile Crucii Roșii au
umplut țările și continentele.

În jurul ei s'au adunat mai ăles
femeile. Alături de armata care dă lo-

INSTANTANEE

Un inventator fără noroc

Mai anii trecuți am cunoscut un neamț, un inventator fără noroc. Nenorocul omului consta în faptul că avusesse ghinionul să descopere un aparat, care departe de-a aduce societății vreun folos, avea chiar menirea să-i spulbere iluziile. Și ce are omul mai scump decât iluziile.

Eu cred că sunt mulți care mai bucușor ar suporta o palmă, o pagubă materială, decât să le dovedești că sunt lipsiți de inteligență, sau dacă se cred artiști — de talent. Coarda aceasta e de-o sensibilitate grozavă. Și bietul neamț, săracul, chiar coarda aceasta o atingea. Aparatul lui avea darul — zice-se — ca să constate gradul de talent, existența sau inexistența lui.

Ce bucurie pe bietul om când își va fi contemplat invenția! În naivitatea lui credea, de sigur, că revoluționează lumea. Și cu drept cuvânt. Aparatul avea să fie un critic nepărtinitor, un critic care să spună fără nicio considerație. „Nu mai mângâi pânza, dragul meu, aruncă paleta și penelul din mână că n'ai talent“. Sau: „Lasă dragă pe biata Muză în pace, n'o mai chină de geaba. Apacă-te mai bine de altceva, tale lemne etc.“

Inventatorul prezenta scrisori de recomandare dela câțiva intelectuali mai de seamă din țara lui care, pe semne avuseră curajul să se supună unei atari examinări.

Când l-am cunoscut eu, lucram într'un birou. Printre colegii mei erau și scriitori. Vreo doi sau trei dintre ceilalți pictau. Eram opt cu toții.

Demonstrându-ne neamțul invenția, lui, fiecare se arătă încântat să-și pună la încercare deșteptăciunea sau talentul și ne-am dat întâlnire cu toți la orele șase seara.

La ceasul numit s'a înființat omul cu aparatul și află opt cărți de vizită pe masă. Unul se scuză că i s'a îmbolnăvit nevasta și nu poate veni. Altul a primit dela un unchiu al său o telegramă că sosește și trebuia să meargă neaparat la gară. Pe-al treilea îl dureau măselele. Pe cel de-al patrulea stomacul. Unui alt coleg i se anunțase exact atunci o vizită.

Nu mai știu ce necozuri îi ajunsesse brusc pe ceilalți. Am rămas însă cu iluzia.

Ecat. Pitiș

Grănicerii Bănățeni și Comunitatea de Avere

Tiparul Tipografiei Diecezane Caransebeș, ne-a adus o plăcută surprindere prin tipărirea lucrării d-lui *D-r Antoniu Marchescu*, avocatul Comunității de Avere din Caransebeș.

Înainte de a face o amănunțită dare de seamă asupra acestei valoroase lucrări, împărtășim cetitorilor noștri *Prefața* semnată de Directorul numitei Comunități.

Apariția unui studiu documentar, istoric și juridic, asupra Românilor grăniceri din Banat și asupra celei mai importante instituțiuni a lor, satisface o nevoie reală.

Timp de un veac și mai bine, Românii din granița bănățeană, prinși în vârtejul tuturor războaielor, purtate în afară și în lăuntru împărăției Habsburgilor, au avut cultul monarhismului neprihănit, dragostea de legea și glia strămoșească, cultivând intens și arta mănuirii armelor.

Au fost un popor de războinici, mereu cu arma în mână, gata oricând și oriunde a împlini jurământul de credință.

Nu este, prin urmare, un efect al întâmplării, că alături de eroii altor neamuri din fosta împărăție, în mintele presărate pe diferitele câmpuri de luptă, își au și ei eroii lor. Lagunele Veneziei, împrejurimile Bresciei, St. Eufemiei, Königgrätzului, apoi cetățile Aradului, Alba-Iuliei, Timișoarei și altele, sunt locuri sfinte care evocă faptele de arme ale unor generații ce nu mai sunt, dar care viețuiesc încă în conștiința populară, ca viteji ai neamului. Pe lângă ei, seria de generali și ofițeri de toate gradele, toți cu ascendență plugărească pe aceste meleaguri, unde nația păstrează în suflet ceva din rezistența stâncilor, din freamătul codrilor și curățenia apelor cristaline ale munților, constituie una din mândriile legitime ale regiunii și pilde neperitoare pentru generațiile de azi și de mâine. Generalii: Traian Doda, Ioan Dragalina, Mihail cav. de Trapșia, Teodor cav. de Seracin, Moise Groza, Nicolae Cena, Alexandru Guran, Gheorghe Domășneanu, etc., colonelii: Ignatie cav. de Iacobici, Marcu Rotariu, maiorii: Iosif Stoianel, Traian Stroiescu și alții, fac parte din galeria marilor dispăruți ai graniței româno-bănățene.

Dar a existat aci, afară de viața militară și o viață românească de cea mai tare esență. Grănicerismul era odinioară sinonim cu naționalismul curat și intransigent. Epoca generalului Traian Doda, caracterizată prin cea mai răsunătoare luptă națională din acest colț al țării, care se încheie cu condamnarea la 2 ani închisoare a generalului, este edificatoare în acest sens. Spre generalul Doda se îndreptau. Într-o vreme, simpatii și nădejde tuturor Românilor, dar și întreaga ură a stăpânirii trecute. Nu mai puțin vrednică de remarcat este acțiunea condusă, pentru apărarea drepturilor grănicerești, de

către maiorul Iosif Stoianel, colonelul Ignatie cav. de Iacobici, învinuit de a fi încercat reînvierea epocii lui Doda, apoi judicioasa campanie de presă a Elenei de Iacobici și altele.

Comunitatea de Avere din Caransebeș forma, în trecut, citadela românismului. Spre ea și conducătorii ei și spre cei care luptau pentru ea se îndreptau toate nădejdele de mai bine ale celor 94 de comune, dar tot spre ea se îndreptau și armele arsenalului de prigoană ale guvernanților neînțelegători.

De aci interminabilele conflicte de interese între puterea centrală șovinistă și grănicerii naționaliști; de aci procesele răsunătoare, întruniri de solidarizare ale maselor și articolele fulminante din presă. Unde este luptă, este și viață; numai popoarele lașe sunt sortite pieririi. Cei care luptă, înving moartea și supraviețuiesc. Și poporul român din granița a luptat, n'a fost absent la făurirea istoriei, a învins moartea, trăiește și va trăi.

Generațiile de azi și de mâine, vor izbuti, din paginile acestei lucrări, să-și cunoască mai bine înaintașii, vor găsi în faptele lor pilduitoare de curaj ostășesc și civic mângâiere și îmbărbătare în lupta pentru înlăturarea greutăților vieții, vor cunoaște organizarea și funcționarea celei mai importante instituțiuni a lor, a Comunității de Avere, iar lumea juriștilor cu deosebire se va convinge, bazat pe texte de legi și hotărâri judecătorești, de caracterul ei privat.

Iată, succint, motivele pentru care prezenta lucrare este și necesară și utilă.

Fostul regiment confinar româno-bănățean No. 13, în anul 1863, a hotărât să întocmească istoria acestui regiment. S'au adunat date dela toți ofițerii în viață, cum și prețioase documente în acest scop. Căpitanul Carol Schwab, bazat pe acestea, a și întocmit lucrarea, iar manuscrisul s'a păstrat în copie și la Comunitatea de Avere. În timpul războiului mondial însă, a dispărut din arhivă.

Patriciu Dragalina, eruditul istoriograf al Banatului, a murit înainte de a fi publicat și vol. IV, al monumentalei sale lucrări: „Din Istoria Banatului Severin“, care trata istoria grănicerilor din regimentul 13. Din nefericire, manuscrisul nici până azi nu a văzut lumina zilei.

Asupra Comunității de Avere, până azi, nici nu s'a încercat măcar un studiu mai aprofundat.

În aceste condiții, munca depusă pentru lucrarea de față, în partea ei istorică, a fost deosebit de grea și migăloasă. Autorul nu s'a descurajat. Cu hărnicia unei albine a adunat, filă cu filă, documente și cărți rare, reușind să refacă aspectul trecutului grăniceresc.

Tragicul în poezia noastră populară

Duminecă la 23 Noemvrie a avut loc în sala Camerei de Comerț, conferința d-lui profesor Liviu Rusu dela universitatea din Cluj-Sibiu despre „Tragicul în poezia noastră populară“.

După ce dă o definiție a tragicului, conferențiarul precizează că acțiunea deși are o importanță covârșitoare în tragedie, elementul tragic se poate găsi și fără intermediul evenimentelor exterioare. Astfel, pe lângă tragicul de acțiune, există un tragic de atmosferă, caracteristic genului liric. Acest tragic se exteriorizează prin mijloace de expresiune formale.

Tragicul de atmosferă se apropie de mit, care este forma primitivă a tragicului și constituie caracteristica poeziei noastre populare.

În lumina acestor constatări conferențiarul analizează trei opere populare: „Miorița“, „Ciobănașul“ și „Voi-chița“ poezie în care tragicul ia o mare amploare.

Apoi d-sa trece la tragicul de acțiune interpretând cu multă subtilitate balada „Meșterul Manole“. Manole, condus de fanatism, merge pe un făgaș de unde nu există abatere. El se supune unei ordini prestabilite. Nici chiar durerea sacrificiului nu a putut să-i slăbească demoul creației. El cade răpus de zidurile propriei sale creații.

Ca încheiere conferențiarul face o sinteză a tragicului.

Un public ales a urmărit cu multă atenție interesanta conferință a d-lui prof. Liviu Rusu.

În partea privitoare la Comunitatea de Avere, autorul este în largul lui. Jurist și cu experiență în chestiunile grănicerești, de peste zece ani, de când îndeplinește funcțiunea de avocat al Comunității de Avere, a fost și este de folos tuturor consiliilor de administrație, dar cu deosebire direcțiunii, organul permanent al instituției. L-am cunoscut la muncă; timp de zece ani, în problemele cele mai delicate, care au preocupat instituția în ultimul deceniu, i-am prețuit strădaniile de a oferi cele mai potrivite soluții, dar și fanatismul întru apărarea drepturilor legitime ale grănicerilor. Iată pentru ce, această parte a lucrării este bucată ruptă din sufletul lui, este sinteza atâtor avize, memorii și replici, ce a redactat, în numele Comunității de avere, pentru diferitele autorități publice.

Nu sunt izolat în aprecierile mele. Adunarea generală a reprezentanților tuturor grănicerilor, din proprie inițiativă, a votat în unanimitate sprijinirea acestei lucrări, cunoscută în parte din presa locală și din Pandectele Române. Nu fac decât să mă asociez din tot sufletul și cu toată convingerea votului adunării, care constituie el însuși o recomandare a lucrării.

Caransebeș, Martie 1941.

Ing. Ștefan Bornuz
directorul Comunității de Avere

toare de bolnavi, în timp de războiu răniți, iar în timp de pace clienți ai spitalelor sau ai medicilor, au ajuns treptat o apariție cunoscută și bine primită între celelalte tagme și indelețniciri. Eu o știu din anii când era plină de spiritul și de trebuința de faptă a domnișoarei Lia Fălcoianu, un fel de stăriță mireană cu crucea într'o mână și cu toiagul în cealaltă. Nu știu dacă nu era același spirit de iubire aspră, care a fost adus dela început în organizarea noastră sanitară de doctorul Davila. El ne venea din Franța.

Dar alături de problema propriu zis medicală stă problema mai largă și mai statornică decât ea, socială. Sora de caritate trebuia întregită cu o soră de ocrotire. Dacă nu gândul, numele ne-a venit din Transilvania. Noi am dezvoltat deodată, după războiu, dispensarele Societății Principele Mircea, speriați de pustiirea din rândul copiilor mici. Munca ei, de ajutor de-a-dreptul, dar și de propagandă în public și de educație a mamelor, n'are să poată fi

niciodată prețuită în deajuns. Copilul nu era numai ființa plâpândă adusă înaintea medicului pentru consultație și care, după ce trecea pe rând prin fața cântarului sau a farmaciei și cel mult a unei condici de înregistrare, ieșea din raza preocupării. Acest lucru se făcea și mai înainte și se face încă la spitalele de copii, care au numai răspunderea sănătății. Centrul de ocrotire, care e un asemenea dispensar, trebuie să facă mai mult. Copilul e urmărit în împrejurările de acasă. Pentru fiecare e nevoie de o anchetă și ca urmare a acestei anchete, de o acțiune socială pe teren. Mănuștoarea unor asemenea îndatoriri trebuie să facă o școală anume. Iată sora de ocrotire.

Mi-aduc aminte de ce începuseră Sașii în legătură cu ce știau că fac Germanii la ei acasă. Am văzut centre de ocrotire socială la Mediaș și la Sibiu înainte de războiul din 1914. Una din conducătoare fusese colegă cu noi la Universitatea din Berlin, unde se pregătea temeinic pentru această sar-

cină, trimeasă chiar cu o bursă de oraș. Nu trăia decât cu acest gând, pe care noi îl luam, studentește, peste picior. Ce nouă creație de Stat viitor socialist de funcționari mai era să fie și Sora de Ocrotire, această mamă fără copii? Ea ne-a arătat, această întâie studentă a unei catedre de Ocrotire Socială, Luise Ongyert din Bistrița, ce unealtă de apărare a vieții poate fi o soră de ocrotire, cu pregătire și cu inimă. O văd prin mahalaua românească a Mediașului într'o zi de toamnă din 1913, intrând din casă în casă, întrebând și îndrumând, spunând să vie la dispensar cine are nevoie, toate într'o românească aproximativă, dar cu ochi mari de dragoste adevărată de semeni, care nici nu erau cel puțin de aceeași naționalitate.

— Da, domnișoară, venim, cum să nu venim! Noi credeam că sunt numai niște bube dulci, care s'or lecui singure. Am să-l spal pe copil mai des în copaia de pită, că tot s'a învechit ea și vine un țigan rudar cu albi pe

la noi, ca să-i cumpăr una. Am să las și geamul mai mult deschis, nu te îngrijii. Il bătușem în cuie, că-l luase mai lunile trecute vântul și-l spârșese. Creșterii se câștigă greu acum, dar om găsi să dăm și pentru sănătate. N'avem să dăm nimic? Nu se poate, domnișoară! Batăr o corfă cu făină de grâu și câteva ouă pentru un colac. Nici atât?

Ea zâmbea și se uita la mine. Începeam să văd ce e sora de ocrotire. În Cluj, înjghebasem un întreg Institut cu surori de ocrotire, pe care îl știu de când îi purta grija Doamna Sanda Matei, plină de răvnă socială, mai cu seamă în forma neo-creștină. Era în întâii ani după unire. Apoi gândul și așezământul și-au tăiat cale.

Încep acum să fie mulți ani de când s'a întemeiat, mergându-se mai departe în același domeniu, o școală superioară de asistente sociale. Numele și organizarea ei sunt legate pentru totdeauna de doamna Veturia Mănuilă. Ardelenii dela sat au adus din America pe lângă dolari, o trebuință de viață

Piedecile noului drum

de I. Bozdog

Continuare din pag. 1-a

la începutul acestei luni la încadrarea personalului unei înalte instanțe, la care au fost propuși pentru posturi de mare și delicată răspundere: un individ cu 4 clase de liceu, român convertit în ultimii ani, la un post bugetar de 16.000 lei, și alți 5 analfabeți, cu 4 clase primare la funcții cu 8—10 rii, toți cu soții străine, și au fost propuși de același șef de serviciu 5 licențiați în drept pentru cadrul disponibil. (Unul din acești din urmă, pe lângă licență, a mai fost și luptător la Odesa!)

Nici nu va mai fi posibil ca elevi încă de pe băncile școlii să dețină posturi de răspundere în probleme cum este cea a romanizării bunurilor.

Cele mai bune intențiuni se frâng în aceste cazuri de inconștiența sau incorectitudinea șefilor chemați să dea vieață principiilor de rânduală înnoitoare în țară.

Vor trebui înlăturați — plătindu-li-se pensii — toți cei ce dețin funcții fără pregătirea profesională cerută și înlocuiți cu elemente tinere, capabile și de muncă și de entuziasm. Cazurile de triste abateri și de corupție, care s'au ivit în trecut, au fost posibile numai datorită elementelor fără cultură sufletească și profesională, pentru care munca a fost o sarcină prea grea, iar expediente, izvoare producătoare de averi.

Noile măsuri trebuie să tindă în locul prim la reformarea omului, care, la rândul său, va reforma vieața statului.

Cine au fost de fapt stăpânii celei mai mari părți a pământului Transilvaniei?

de A. A. Mureșianu

Unul din argumentele cele mui puternice ale vechimii și importanței elementului românesc în Transilvania, trecute aproape cu vederea de istoriografia noastră, este și faptul că, cu toate pierderile suferite în decursul veacurilor, Românii din Transilvania au rămas încă totuși stăpâni reali și adevărați ai celei mai mari părți a suprafeții agricole a acestei țări.

Problema s'a pus mai întâi, cu toată greutatea ei, în „era constituțională” a monarhiei habsburgice din veacul trecut, cu prilejul primirii de către Ministrul de Stat al Austriei, cavalerul Schmerling, a deputațiunii Românilor din Transilvania, însărcinate cu prezentarea memoriului relativ la participarea poporului românesc la dieta viitoare a acestei țări.

Pentru a informa și mai bine guvernul austriac, Românii înaintară acestuia, prin delegațiile lor dela Viena, delegații susținute cu multe jertfe materiale, la 15 Noemvrie 1861, și un memoriu statistic special în care se dovedea că din suprafața totală a pământului agricol al Transilvaniei, de aproximativ 380 mii hectare austriace, 212 revin asupra Românilor, 134 asupra Maghiaro-Săcilor și numai 34 asupra Sașilor, deci în proporția de: 6 la 3 $\frac{1}{2}$, la 1.

Și mai mare era însă proporția românească la calculul contribuțiilor directe ale Transilvaniei pe anul 1861.

Căci din suma totală de 3.673.932 fiorini, Românii singuri suportau aproape 2 $\frac{1}{2}$ milioane, pe când Maghiaro-Săciii numai 1 milion, iar Sașii numai ceva peste 300.000 fiorini.

Nu trebuie să ne prindă deci mirarea, dacă vedem pe Ministrul Schmerling, care era și descendentul direct al celebrului jurist Zeiller, luând, în fața ponderoaselor lor argumente, partea Românilor și contribuind în măsura posibilității la satisfacerea dreptelor lor pretențiuni.

Această iubire de dreptate a ministrului austriac reiese și din descrierea audienței de trei sferturi de oră pe care o dădu deputațiunii Românilor în ziua de 15 Iulie 1861 și pe care o găsim în scrisoarea trimisă în aceeași zi lui Iacob Mureșianu de membrul ei Dr. Ioan Rațiu.

După ce a primit memoriul Românilor și expunerea pe scurt a cuprinsului lui, Ministrul, care fusese în aceeași zi și la împărat, și era „foarte voios... mulțumit și îndestulit” a intrat în vorbă cu membrii deputațiunii.

„După aceasta, scrie Rațiu, ne dădu ocaziune ca să vorbim despre mai multe puncte din memoriu (memoriu), așa de exemplu despre censul (de alegător) de 8 florini. Cu censul acesta e eschisă cea mai mare parte a Românilor dela dreptul de alegător”.

Pactul anticomintern

În ziua de 25 Nov. a. c. s'a semnat la Berlin pactul anticomintern de către reprezentanții mai multor țări.

La solemnitatea iscării acestui pact a luat parte și țara noastră prin d-l Mihail Antonescu, vice președintele consiliului de miniștri.

Acest eveniment preocupă momentan toate cercurile politice din lume, nu pentru faptul întăririi unei atitudini pecetluită deja cu sânge scump și mult din partea României și celorlalte țări, ci pentru semnificația atitudinii și consecințelor ce decurg în chip natural pentru toți semnatarii acestui important pact.

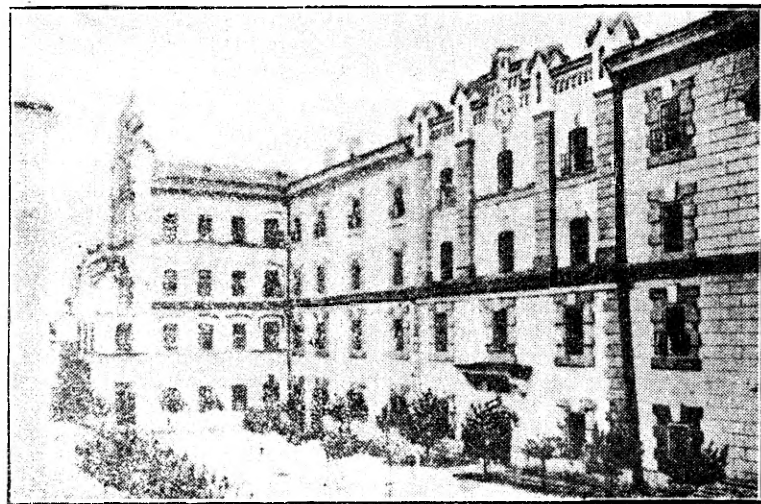
Țările grupate împotriva primejdiei bolșevice combat în prezent cu armele, acest vrășmaș și ele vor trebui deci să-și întocmească sistemul de apărare și siguranță viitoare, ținând seamă nu numai de regimul bolșevic în agonie, ci și de toate repercursiunile ce pot urma din partea puterilor, care fiind astăzi aliatele și susținătoarele acestui sistem, au contractat implicit și obligația de a ajuta și susține în viitor Rusia sovietică.

În dosul culiselor iscării pactului anticomintern se vor petrece desigur și alte fapte decisive, menite să jalozeze viitoarele raporturi de durată și de normalizare a multor chestiuni pendente, care ar putea îngreuna aranjarea definitivă de pace lungă, care va trebui să urmeze la sfârșitul acestui războiu.

Pactul tripartit iscalit de Berlin-Roma-Tokio rămâne și în viitor ca un normativ a sferii de influență viitoare a celor trei mari puteri semnatare, fiind independent și suprapus pactului anticomintern care oferă și are un obiectiv mai restrâns.

Pactul anticomintern s'a prelungit pe încă 5 ani.

Vederi din țară

Vechea Cetate Gherla

Un skior în viteză

m'am hotărît să vorbesc despre draga noastră școală de asistență socială, hrisovul de numire ca profesor, care e iscălit, alături de semnătura unui profesor universitar de specialitate de Prințesa Ileana. Ea aducea acolo, pe lângă o râvnă tinerească dornică de faptă, o regeasă tradiție. Firul de aur se torcea mai departe. Sora de caritate încoronată ne dăduse o asistență socială cu o coroană de casă domnitoare veche pe fruntea ei hotărîtă.

Astăzi peste toate aceste formații femeiești de iubire samarinteană, unele intrate în legea ocrotirii sociale, iar altele așteptând pe la poartă, falfăie steagul Crucii Roșii. Ele lucrează alături și s'au întâlnit, fiecare pornită din altă parte, în acest front al muncii sociale tot atât de întins cât frontul războiului, pe care îl urmărește pas cu pas. Toți bărbații de acolo cu fața la inamic să știe că acasă femeile, mame, surori, soții își fac deopotrivă datoria, ca să le înlesnească lupta și să dea încredere țării.

Conferențele „Extensiunii Academice” din Brașov

Asociația profesorilor dela Academia Comercială, continuând o frumoasă tradiție culturală, organizează și pentru anul școlar curent, în cadrul „Extensiunii Academice”, un ciclu de 16 conferințe publice.

Ele vor avea loc în fiecare Duminică la ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. în sala festivă a Camerei de Comerț din Brașov.

Conferențele se țin în două serii: cea dintâi înainte, iar a doua după Crăciun.

Inaugurarea lor se face Duminică 30 Noemvrie 1941 ora 11 $\frac{1}{2}$ a. m. prin conferința d-lui prof. I. Mateiu, președintele Asociației Profesorilor, care va desvolta subiectul:

Un memorandist: Nic. Cristea

Vor urma apoi în:

7 Decemvrie, Prof. V. Jinga, Printre Românii de dincolo de Nistru.

14 Decemvrie, Prof. A. Goci-man, Perspectivele comerțului românesc. Subiectele conferințelor din seria a doua se vor anunța la o dată ulterioară.

ROMÂNE!

Subscrie la

Imprumutul Reîntregirii ROMÂNIEI

în hotarele ei etnice și istorice

Avram Iancu

Luptător Național

Dela Crucea Roșie
Filiala Brașov.

A venit iarna...

Oare câți sunt aceia cari s'au gândit la greutățile enorme cu care luptă Crucea Roșie Filiala Brașov zi de zi ca să facă față tuturor îndatoririlor ce le are pentru a susține cantina din gară?

Vă dați seama cât bine s'a făcut în această cantină care funcționează neîntrerupt dela începutul războiului? Și dacă în timpul verii ea a fost o binefacere pentru ostașii care treceau spre front cu cât mai mare însemnătate are ea acum când gerul prea timpuriu ne amenință cu suferințele lui. Trebuie să vedeți mâinile înghețate de frig care strâng ceașca de ceai fierbinte ca să vă dați seama de ce însemnează ea pentru ostașii care călătoresc zile întregi până ajung la un adăpost.

Voi toți care stați în locuințele voastre calde și confortabile, care prin vitejia ostașilor noștri ați fost scutiți de toate grozăviile și suferințele războiului, gândiți-vă la ei și dați cu toată inima pentru cantina din gară a Crucii Roșii. Dați, că banii voștri sunt bine chivernisiți.

Iată o scurtă dar cu atât mai graitoare dare de seamă asupra activității cantinei gară. Dela 27 Iunie a. c. și până azi s'a servit la 130.000 de soldați 126.400 porțiuni de ceai 112.000 porțiuni de pâine, 19.500 porțiuni de brânză, 759 porțiuni slănină, 36 porțiuni cârnaț, 52 ouă, 642 bucăți mere, 63.841 figari și 155 cutii de chibrituri, aceste evaluate în bani însemnează o cheltuielă de 12 milion lei.

Brașov, 14 Nov. 1941.

Prezidentă:
Valeria Cuteanu.

Să adâncim credința

de Pr. Gh. Fl. Preșmereanu

Că otrava bolșevismului n'a putut învenina sufletul celor din provinciile recâștigate, nimeni n'o poate contesta.

Știm prea bine, că toate sforțările lor, de a desrădăcina din suflete această credință, au dat greș. Ba au contribuit la o radicală renaștere a conștiinței lor religioase. Dacă aceasta ardea numai sub spuză, acum, a izbucnit într'o adevărată valvătaie.

Astăzi, asistăm acolo, la o adevărată renaștere religioasă, de care se ocupă nu numai presa dela noi, ci toate ziarele din afară. Ele scriu cu însuflețire despre procesiunile și solemnitățile, ce au loc acolo, după reîntoarcerea trupelor noastre.

Credința n'a putut fi izgonită cu forța din sufletul mulțimii.

Pentru un moment au putut fi împiedecați de pe căile Domnului prin uneltele lui Iuda, care au voit să distrugă din suflete, credința și altruismul, temelia creștinismului.

Intenția lor ticăloasă însă n'a reușit, adevărându-se și de astă dată învățătura Scripturii, că tot ce este dela Dumnezeu nu poate fi nimic, ci numai ce e calcul omenesc e sortit pieirii.

Temerea de judecata supremă a fost mai mare decât toate amenințările, decât toate șicanele venite dela oameni.

Intru apărarea celui mai mare bun: credința și curățenia sufletului, nu s'a precupețit din partea celor asupriți nimic, nici chiar vieața, pe care și-au închinat-o pe altarul credinței.

Unde credința n'a pierit, poate să se creieze din nou o atmosferă senină, în care să poată dăinui netulburată iubirea semenului, dorința fierbinte de muncă cinstită și rodnică, respect față de avutul altuia și față de suferința și durerea lui.

De această lature practică a credinței, e bine să se țină seamă și să nu ezităm de a o prefăce în convingere, chiar și pentru cei mai puțin aplicați a adopta felul de vieață adânc religioasă. Acestora le vom arăta că, credința nu e numai o necesitate sufletească, ci o forță în opera de diriguire a masei, pe căile binelui social, pentru prosperarea societății.

Li se va dovedi acestora că au datoria morală să prefacă în realitate experiențele fraților noștri, greu încercați.

Din ce au îndurat ei, trebuie să profităm noi, cei mai cruțați de soarte, întru toate.

Trebuie depuse toate eforturile spre a ne curăți conștiința religioasă, făcând să triumfe convingerile religioase și necesitatea unei vieți, închinată cu totul bisericii.

Numai datorită operii ei morale poate exista armonie și progres în mijlocul mulțimilor, care așteaptă dela divinitate îndrumarea în cele ale vieții pământești.

Să facem să se trezească la aceste adevăruri, chiar și cei mai sceptici, și mai puțin aplicați la ascultarea unei șoapte de credință.

Acum a sunat ceasul de îngropare a oricărui glas de descurajare, și de strecurare a oricărui grad de necredință în suflete, ce până acum, așa de ușor a venit, prin mijlocirea unor indivizi căzuți dela învățătura bisericii; tot felul de sectari, care își făceau un merit, din a denigra lucrurile științe, toleranți și de către autoritățile noastre.

Pe cei recalitranti, și care mai seamănă îndoială, să-i ținim la stâlpul rușinii, dacă nici acum, după cele întâmplări în nenorocita de Rusie, nu și-au venit în fire, nu s'au întors la simțul realității.

Să li se arate înduioșitoarele scene, ce s'au petrecut acolo, după retragerea celor fără de Dumnezeu, scene, prin care se exprima așa de profund emoția, simțită de aceia, care au putut să asculte glasul clopotelor, care îi chemau, acum, din nou, la rugăciune, pentru întâia oară după cele două decenii, de când ele amuțiseră.

Cu ce putere de convingere vorbesc acele servicii de bună voie, ce le ofereau aceia, când s'a anunțat resfințirea locașurilor de închinăciune, biserici dărâmate sau folosite, până atunci de către bolșevici ca magazii, sau și ca alte unelte, de cea mai ordinară specie. Ce număr mare de persoane s'au oferit să le curețe și să le aranjeze cât mai bine, pentru noua și măreața lor destinație.

Despre acestea, numai cei care au fost de față, pot să-și facă o idee adevărată cum și despre imensa putere a sfințelilor noastre slujbe, la care ei, înghenunchiau cu atâta cucernicie și evlavie.

Acestea sunt tot atâtea realități, care nu trebuiesc trecute cu vederea, ci dimpotrivă, exploatate cu cele mai ingenioase mijloace, ce ne stau la îndemână, spre un cât mai mare câștig, în cele ale ridicării noastre naționale, ca neam, chemat să fim apărători ai civilizației și culturii în această parte a Europei.

Citiți cel mai vechiu ziar

Gazeta Transilvaniei

INFORMAȚIUNI

Evreii vor plăti o taxă în locul muncii obștești

Evreii, în viitor, vor plăti o taxă fixă și o cotă anumită din venit în locul muncii de folos obștesc. Cei care nu vor putea plăti sumele la care vor fi obligați, vor fi ținuți tot la muncă obștească, iar cei ce nu vor face nici munca de folos obștesc din cauză de boală sau alt motiv, vor fi expulsați.

*

Nu se mai admite consumul orzului

Fiindcă din cauza timpului ploios și al înghețului prea timpuriu nu s'au putut face însămânțările de grâu în măsura prevăzută, se interzice consumul orzului. Intreaga cantitate de orz este rezervată pentru a fi însămânțată la primăvară.

În cazul că s'ar îmbunătăți vremea și s'ar putea continua însămânțarea grâului, opreliștea privitoare la orz se va putea ridica.

*

Cât varsă întreprinderile part. la Adm. Financiară din salariul concentrațiilor?

Întreprinderile particulare, în conformitate cu Decretele Lege Nr. 2167 și Nr. 2488 941 sunt obligate să verse lunar la Administrația Financiară în contul Decretului Nr. 1939 941, jumătate din salariile salariaților mobilizați, care au gradul de ofițer și subofițer în rezervă și care au primit solda gradului dela unitatea din care fac parte.

*

Cărți de capacitate anulate

Camera de muncă Brașov, în conformitate cu Decretul-Lege pentru românizarea personalului din întreprinderi din 16 Noemvrie 1940, pune în vedere tuturor patronilor, că la concedierea din întreprinderi a personalului calificat evreesc, să depună pentru anulare la Camera de Muncă, cărțile de capacitate eliberate lucrătorilor și mes-terilor evrei.

Conferența d-lui prof. Rusu

Duminea trecută s'a ținut în sala Camerei de Comerț conferența d-lui prof. Rusu dela Universitatea Cluj (Sibiu) Publicul numeros a răsplătit cu aplauze călduroase frumoasa și interesanta expunere asupra *Tragicului în poezia noastră populară*.

Distincții pentru activitate premilitară

Pentru frumoasa și rodnică muncă desfășurată în cadrul pregătirii premilitare din Municipiul Brașov, — Inspectoratul General al Pregătirii Premilitare a acordat Insigna P. P. Clasa I-a, domnilor :

— Profesor Ioan Moșoiu, — Directorul Liceului Andrei Șaguna.
— Profesor Dragoș Navrea, — Directorul Liceului Comercial „A. Bârseanu” și
— Căpitan Bidu Gheorghe, — dela Compania de Pompieri din localitate.

† Ecaterina Iorga

Văduva marelui patriot și scriitor N. Iorga s'a stins din viață în ziua de 24 Nov. a. c. „după un an de demnă suferință” — cum a anunțat Radio București.

Institutul de Cultură Italiană

Luni, 24 l. c., la orele 6.30 și-a inaugurat noul an de activitate Institutul de Cultură Italiană din Brașov.

A vorbit d-l C. Sassu, directorul arhivelor, despre „*Fenomenul Italian în lumina de azi*”.

ZAHARIA BÂRSAN**CONSERVATORUL „ASTREI”****Curs practic de dicțiune și inițiere în poezia și arta dramatică.**

Inscrierile la Secretariatul Conservatorului.

Examenul de admitere — lectură și două poezii, una serioasă și una comică (fabulă), *Joi 27 Noemvrie ora 5 p. m.*

Cursul începe la 1 Decemvrie a. c. Informațiuni detaliate la Secretariatul Conservatorului.

Intrebuințarea locurilor virane

S'a vorbit și anul trecut și s'a hotărât din nou ca să fie obligați toți cetățenii să exploateze toate locurile ce stau pustii.

Curțile și jurul caselor sătești — mai ales la noi Români — stau degeaba de sute de ani.

Cultivarea în aceste locuri a legumelor și zarzavaturilor ar fi de mare folos familiei și obștei întregi.

Noi trenuri accelerate între București Nord—Arad

Cu începere de Marți, 25 l. c. se pune în circulație pe linia București Nord—Arad trenul accelerat No. 203, iar de Miercuri, 26 l. c. trenul accelerat No. 204.

Plecarea din *București* orele : 20,07, sosește la Brașov la 2.05, iar la Arad la 12.08.

Plecarea din *Arad* orele : 15.40, sosește la Brașov la 2.45, iar la București la 7.56.

Termenul declarațiilor de impunere

Se aduce la cunoștință tuturor contribuabililor proprietari de case, terenuri virane și terenuri agricole din raza orașului și județului Brașov că termenul pentru depunerea declarațiilor de impunere model 1 bis și 3 în vederea recensământului pentru perioada 1942—1946 expiră la data de 30 Noemvrie 1941. Acei care nu vor depune declarațiile în termen se expun la sancțiunile prevăzute de legea Contribuțiilor Directe.

BĂTRÂNEȚE FERICITĂ...

...iată dorința fiecărui om, să-și poată asigura o bătrânețe lipsită de griji. Joacă cu perseverență la Loterie în tinerețe ca și la bătrânețe și vei câștiga milioane, ca mine! * Intrați deci în joc la clasa 1-a.

LOTERIA DE STAT

PLANUL
LOTERIEI 26 PE CLASE
„VICTORIA DELA RĂSĂRIT”
34.000 CÂȘTIGURI
in valoare totală de lei
222.630.000
plus 4 premii à 1 milion și 1 de 5 milioane,
intregi sau divizibile
APROXIMATIV 50% DIN LOZURI
SUNT CÂȘTIGĂTOARE

ORICINE
chiar și acei ce cred că
au în viață nenoroc, pot
câștiga la Loterie, căci
norocul nu alege. Poate
că azi e rândul tău la
MILIOANE

TRAGEREA CLASEI 1-a are loc la 29 și 30 NOEMBRIE 1941

250 km. cale ferată lucrată în 3 ore!

Cu ocazia marilor lucrări întreprinse de pionierii trupelor germane pe teritoriul sovietic, unde au lărgit liniile de cale ferată pe mii de kilometri — se știe că distanța între șine este în URSS de 1524 față de 1435 în Europa Centrală — este interesant să amintim că în 1935 Japonezii au făcut operația de lărgire a liniei de 250 km. lungime dintre Hsingking și Carbin în numai 2 ore și 50 minute. Au lucrat atunci 3000 oameni constituiți în 96 echipe. Lucrările de distanțare a șinelor au început la ora 4.30, iar la ora 7.20 calea ferată era gata pentru trenul care cu o oră mai târziu a trecut pe acolo.

Advocatul **IOAN MOGA**, str. Regele Mihai nr. 29, întors de pe front și-a reluat ocupațiunile.

ROMÂNIA
PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV
Serviciul Bunurilor Exprop.

No. 29502/1941

PUBLICAȚIUNE

Comisia Județeană pentru administrarea bunurilor expropriate dela Evrei, de pe lângă Prefectură, aduce la cunoștință generală că, în ziua de 10 Decemvrie a. c. se ține licitație publică pentru vânzarea a doi cai de muncă și a hamurilor, expropriați dela Evreul Weitz Andrei din comuna Intorsura Buzăului, județul Brașov.

Cei interesați vor depune oferte scrise, timbrate legal și sigilate la serviciul bunurilor intrate în patrimoniul Statului, de pe lângă Prefectură, camera No. 6, cel mai târziu până la 5 Decemvrie a. c.

Brașov, 18 Nov. 1941.

Prefect,
Col. D. Craiu.

Șeful Serv. Bun. Expr.
Micul Fiorea

PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV

No. 28.818/1941

Publicațiune

Comisia județeană pentru administrarea bunurilor expropriate dela Evrei, de pe lângă Prefectură, aduce la cunoștință generală, că ține licitație publică pentru vânzarea a două vite de rasă Siementhal, și un cal, expropriate dela Evreii Samft Filip și Clara, din Timișul de sus.

Cei interesați vor depune oferte scrise, timbrate legal și sigilate la serviciul bunurilor intrate în patrimoniul Statului de pe lângă Prefectură, camera No. 6, cel mai târziu până la 5 Dec. a. c.

Prefect,
Colonel D. Craiu

Șeful Serv. Bun. Expr.
Micul Fiorea

PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV
Comisiunea jud. pentru administrarea Bunurilor Expropriate dela Evrei.

No. 21441/1941.

Publicațiune

În baza dispozițiilor ordinului Centrului Național de românizare Nr. 4496/1941, se aduce la cunoștință generală că această Comisiune arendează prin bună învoială un număr de circa 25 (douăzeci și cinci) terenuri arabile și închiriază un număr de 16 imobile clădite — vile — dintre care o parte sunt situate pe Valea Timișului și în Poiana Brașovului.

Termenul până la care se arendează și închiriază aceste terenuri este 1 Noemvrie 1942, cu drept de prelungire.

La arendarea terenurilor arabile sunt preferați refugiații ardeleni și dobrogeni precum și luptători din războiul actual.

Tabloul bunurilor precum și condițiunile generale de arendare sau în-

chirierea lor se află afișate la Prefectura județului.

Ofertele se vor depune până la 10 Decemvrie 1941.

Relațiunile urgente se pot cere dela serviciul bunurilor expropriate, prin telefon Nr. 2720.

Brașov la 12 Noemvrie 1941.

Prefect,
Col. D. Craiu.

Șeful Serv. Adm.
Victor Pop.

PREFECTURA JUDEȚULUI BRAȘOV
Serviciul Administrativ

No. 16953/1941

Publicațiune

În baza dispozițiilor Subsecretariatului de Stat al Românzării, Colonizării și Inventarului Nr. 2224/1941 se aduce la cunoștință generală că această Prefectură vinde prin licitație publică întreg inventarul magazinului de vopselărie și parfumerie „Schmidt și Fontin” situat în localitate, Str. Voevodul Mihai Nr. 10.

Vânzarea se face numai la locuitorii de origine etnică română și de preferință la refugiații ardeleni și dobrogeni.

Cei interesați vor depune oferte scrise, timbrate legal și sigilate, la Serviciul bunurilor intrate în patrimoniul Statului de pe lângă Prefectură, cel mai târziu până la 10 Decemvrie 1941.

Se specifică că aceasta este a doua publicațiune pentru vânzarea magazinului menționat mai sus Brașov la 20 Nov. 1941.

Prefect,
Col. D. Craiu.

Șeful Serv. Adm.
Victor Pop.

Cititi

„Gazeta Transilvaniei”

CRONICA RAZBOIULUI

de **Mardare Mateescu.**

Letopisețul Europei noi...

În zilele acestea se scrie la Berlin un nou capitol de istorie, la care vor contribui toți acei care au de spus un cuvânt despre noul așezământ al continentului nostru. Nu va fi unul din acele congrese, de care cronicile ultimelor douăsprezece decenii sunt pline și nici pe departe nu va aminti despre acele pretențioase colocvii de personaje cu favorite lungi, decorații cât talgerul și haine muiate în fir de aur, care puneau Europa la cale pentru nouăzeci și nouă de ani, pentru că numai în câteva luni totul să se schimbe din nou.

La masa discuțiilor de azi, se așează cu totul alți oameni, crescuți la școala sobrietății, căliți în lupta pentru cucerirea de noi orizonturi sociale, închinată neamurilor în totalitatea lor.

Din comentariile de presă publicate cu prilejul acestui istoric eveniment, putem întări convingerea noastră, că acest congres nu va însemna numai o reînnoire a legământului de luptă până la înfrângerea completă a stihurilor trecutului; că el nu va însemna numai o recapitulare a comandamentelor care cer imperios o radicală reformă europeană. În dosul culiselor fastuoase — spun comentariile — se vor petrece fără îndoială și fapte decisive. Pactul anticomintern nu reprezintă numai platforma spirituală comună a tuturor puterilor anti-bolșevice, ci a devenit dintr'un pact defensiv împotriva bolșevismului, un instrument activ pentru distrugerea bolșevismului și a acelei puteri care îl reprezintă, Rusia Sovietică.

Dacă adăogăm că în vreme ce la Berlin se va ține congresul anti-comunist, la Londra se va ține o adunare prezidată de d-l Eden, întrunind tocmai puterile afiliate destinelor comuniste, discrepanța între cele două lumi se evidențiază complet: de-o parte lumea anti-bolșevică, care a trăit senzația amenințării chiar în pragul casei sale și de cealaltă parte, tabăra bolșevică, pentru care niciun pericol nu e prea mare, atâta vreme cât interesele de castă sunt asigurate.

Dar în afară de această semnificație de proporții istorice, congresul dela Berlin mai are și o însemnătate particulară, de ordin național. Pentru noi, Români, această particularitate capătă o importanță deosebită, pentru că în momentele hotărâtoare pentru soarta continentului, noi n'am pregetat în fața celor mai mari sacrificii, cu nădejdea în ajutorul lui Dumnezeu și în izbânda noului crez al neamurilor aliate.

Rămâne neîndoelnic, că pentru prima dată în fața unui for compus din puteri europene și extra-continentale, România va cunoaște prinosul unei sincere simpatii și admirații. După cum rămâne neîndoelnic, că pentru prima dată acest *paznic al Europei* își va vedea cu mândrie schimbată porecla în renume. România are cel mai frumos prilej să vorbească lumii despre capacitatea de jertfă a poporului nostru, care reimprospătând pildele de vitejie ale înaintașilor, n'a privit în jos, spre războaiele sângeroase, ci numai înainte, spre calea împlinirii datoriei. România are prilejul să vorbească despre plaiurile sale care se întind până în inima Europei și despre dorința fiilor săi de a trăi uniți, de a-și vorbi în libertate graiul neamului, de a trăi de parte de asupra.

La Berlin, se va arăta pentru prima dată, că războiul de față nu e războiul Germaniei, ci războiul Europei

pentru consolidarea viitorului său. De acolo vom aduce cu noi siguranța frumosului viitor al României, al Românilor de pe toate plaiurile... Și tot odată, acolo se va pune în tipare forma definitivă pe care o vor avea statele euro-

Reînnoirea pactului anti-comintern

În presa germană, s'a dat o mare amploare preparativelor pentru ceremonia oficială a reînnoirii pactului anti-comintern. „*Deutsche Allgemeine Zeitung*”, vorbind despre statele care vor adera recent la acest pact, între care este indicată la locul de cinste România, scrie următoarele: Pentru întâia oară, continentul european își dovedește unitatea printr'un act oficial și acest act se săvârșește la Berlin. După cum odinioară încheierea pactului anticomintern a produs pretutindeni cel mai mare efect, tot astfel actul dela Berlin se află astăzi în centrul interesului lumii. Pentru Europa, lupta în contra bolșevismului are o importanță cu atât mai mare, cu cât ea coincide cu momentul în care Europa pășește pe calea unității sale.

„*Berliner Lokalanzeiger*” adăogă: Este o demonstrație pe care o face o întreagă lume de popoare care voiesc să lovească de moarte bolșevismul, și nu numai bolșevismul, ci și pe partizanii și asociații săi. Căci acei care

Negocierile Americano - Japoneze

Deși presa americană s'a grăbit să anunțe succese imaginare în negocierile americano-japoneze, ele au trebuit să revină de îndată asupra acestor știri. După cum se poate constata, negocierile n'au căpătat încă o formă definitivă și delegații japonezi au comunicat guvernului din Tokio abia preliminările discuțiilor, care prin turnura luată au ajuns la un punct critic.

Rămâne neîndoelnic, că atâta vreme

Pe frontul rusesc bate Crivățul pustiitor...

Pe frontul rusesc, până dăunăzi se aflau nori negri și gri. De astădată, a început să bată Crivățul pustiitor. Ultimul bastion la Marea de Azov, *Rostovul* a fost cucerit de trupele româno-germane, în ultimele zile. A căzut deci cheia de boltă, care hotărăște asupra sectorului de Nord cu Moscova, și a celui de Sud, cu Caucazul. După însăși aratările oficiale germane, în momentul de față Sovietele și acoliții lor trebuie să se aștepte la lovituri decisive și la surprize pe care nu le bănuiesc.

La *Leningrad*, forțele sovietice încercuite, au încercat o nouă rupere a cordonului asediatorilor, dar au fost respinse cu foarte mari pierderi de oameni și materiale. Opt care de luptă, dintre care șapte din tipul cel mai greu, au fost complet distruse. Artileria grea germană, bate fără întrerupere obiectivele de însemnătate militară ale *Leningradului*.

În jurul *Moscovei*, luptele au continuat cu aceeași intensitate, iar bombardierile germane n'au lăsat nicio clipă de răgaz formațiunilor bolșevice, de a-și regrupa forțele.

Papa propovăduiește pacea

Papa a hotărât, ca în cuvântarea Sa de Crăciun să se adreseze tuturor conducătorilor de state și să le ceară să fie atenți ca fiecare să folosească orice pri-

pene cuprinse între granițele istorice și etnice, cuprindere care nu va mai putea fi contestată de nimeni și niciodată, căci avem credința că de data aceasta nu vor mai fi luate în considerare intrigile și minciunile dușmanilor doborâți...

pactizează cu bolșevismul, acei care îi dau arme și deschid calea forțelor sale destructive sunt și ei membri ai slstemului bolșevic mondial. Niciodată până astăzi — și acest lucru va fi demonstrat de manifestarea istorică a popoarelor sănătoase, înscriindu-se și în rezoluțiile lor — Europa n'a fost atât de unanim hotărâtă să urmărească o țintă.

În Italia, această ceremonie se bucură de aceeași amploare în presă, arătându-se că ea oferă popoarelor care iau parte la lupta împotriva bolșevismului ocazia de a-și manifesta identitatea lor de interese amenințate de comunism și de imperialismul anglo-saxon, precum și concordanta punctelor lor de vedere cu privire la imperialismul economic și social al viitorului.

Presa noastră, făcând loc spașios acestei demonstrații de vitalitate a Europei, își arată încrederea în roadele bune pe care ea le va da pentru desvoltarea noastră viitoare și pentru împlinirea idealurilor noastre naționale.

me cât Americanii vor rămâne la linia de intransigență pe care au adoptat-o, nu vor putea obține nimic din partea Japoniei. Cea mai bună dovadă asupra hotărârii cu care guvernul din Tokio privește ansamblul situației din Pacific, e participarea numeroasă la congresul dela Berlin. Totuși chiar presa americană, adversară hotărâtă a Japoniei, recunoaște că discuțiile decurg în deplină atmosferă de concilianță.

Un fapt deosebit de important este cucerirea orașului *Solnecinogorschi*, situat la 50 km. Nord-Vest de Moscova. Din acest punct, forțele germane vor putea domina situația locală, procedând la operațiunile de încercuire completă așa cum au procedat și în lupta *Leningradului*.

De asemenea au fost cucerite cazemate imense, plasate în adâncime pentru apărarea terenului din jurul *Moscovei*, producându-se astfel spărturi grele în dispozitivul defensiv bolșevic.

În cursul ultimelor lupte aeriene, au fost doborâte 55 aparate rusești.

Ca o *consolare* pentru bolșevici și aliații lor, Finlanda a reînnoit desmințirile sale cu privire la svonorile care arată intenția ei de a încheia un armistițiu.

Nu se știe, ce va mai aduce nou în domeniul vorbelor, conferința dela Londra, prezidată de d. *Eden*. Dar în domeniul faptelor, găsim trupele Germaniei și aliaților săi în fața Caucazului, gata a continua lupta până la victoria finală.

Importanța României în EUROPA CENTRALĂ

În curcile conducătoare ale Germaniei se acordă o importanță deosebită rolului pe care România îl va avea de jucat în viitoarea desvoltare a Europei Centrale și a bazinului Dunărean. Se merge până acolo, încât se arată că România ocupă cel mai important loc în acest sector european.

Pentru a ne face o convingere despre ideea dela care pornesc aceste constatări vom reproduce următoarele pasagi din Buletinul serviciului special de presă german:

Germania, încă dela 1933, a activat construcția canalului Rhin-Main-Dunăre. De abia prin terminarea acestei diagonale continentale de mare trafic fluvial, va fi posibilă o economie de mare anvergură, care va fi în folosul întregii Europe.

Prin această cale de comunicație navală, va fi pusă în paralelă economia industrială și minieră din Vestul Europei, cu economia orientală spre agricultura din Sud-Est, care permit o circulație de bunuri, naturală și permanentă. Tehnica prepară drumul economiei. Pentru Dunăre se ridică zoriile unor zile mari. În afară de Rhin și Main, vor mai fi legate de Dunăre, Eba, Odel, Bodensee și Adria.

Canalul Rhin—Dunăre este pentru Europa mai important decât Suezul. Acesta a fost motivul pentru care România a trecut în buget 160.000.000 lei pentru construirea unui canal care trebuie să lege Capitala României cu Dunărea.

Viitoarea diagonală de comunicație, dintre Marea Nordului, Atlantic și Marea Neagră, va avea într'o zi un rol epocal, tot atât de important ca acela pe care l-a avut odinioară Canalul de Suez sau Panama. Cu această cale de comunicație navală, viitoarea Europa Centrală va dispune de două sisteme de canale — orizontal și diagonal — adică canalul continental central german și canalul Rhin-Main-Dunăre. Legăturile celui din urmă vor ajunge cu influența lor departe în Orient și vor scoate din izolarea sa acest imens spațiu. Această soluționare este o operă de importanță politică esențială și de mare însemnătate economică.

Astfel privită problema, rolul României în economia autarhică a Europei se deslușește foarte clar, arătându-ne cât de înțelepte au fost ultimele măsuri, când au fost investite sume importante în amenajarea fluvială și portuară a orașelor noastre dela Mare și Dunăre.

Porturile noastre, care în ultimi ani erau pornite spre sclnolență, în așteptarea unei minuni sau a cine știe cărui efluviu de bunăvoință străină, vor reînflori din seva propriului nostru continent, situându-se ca orașe de primul rang, prin propriile lor puteri și printr'o muncă rentabilă, destinată consolidării spiritului european.

Capacitatea tonajului nostru fluvial de astăzi, nu va fi un impediment în desvoltarea noastră viitoare, deoarece pe măsură ce vor fi create mijloacele noastre de conlucrare cu inima continentului, atât tonajul, cât și amenajările porturilor noastre, vor crește în capacitate.

Redactor responsabil
ION BOZDOG